

Noter

Peter Wessel Hansen: *Med vold og magt*

En flygtning i byens vrimmel (side 7-10) bygger på *Inger Christensdatters domssag 1705* i Rådstuerettens arkiv, Københavns Stadsarkiv. – Gold, Carol: *Women in business in early modern Copenhagen 1740-1835*, 2018. – Jacobsen, Anette Faye: *Husbondret. Rettighedskulturer i Danmark 1750-1950*, 2008, s. 55-91. – Koefoed, Nina Javette: *Besovede kvindfolk og ukærlige barnefædre. Køn, ret og sædelighed i 1700-tallets Danmark*, 2008, s. 100-222. – Koefoed, Nina Javette: ”Militær sædelighedslovgivning i samspil med det civile samfund i 1700-tallet”, i *Temp. Tidsskrift for historie*, 2, 4, 2012, s. 124-142. – Nielsen, Beth Grothe: *Letfærdige qvindfolk – om Gisle Nielsdatter og andre barnemordersker*, (1982) 1999, s. 93-155. – Wingender, Nete Balslev: *Kvæsthuset – det gamle hospital ved havnen*, 2005, s. 37-39. – Østhus, Hanne: *Contested authority. Master and servant in Copenhagen and Christiania 1750-1850*, ph.d.-afhandling, 2013, s. 53-86, s. 167-353.

Drengen i havnen (side 10-13) bygger på *Inger Christensdatters domssag 1705* i Rådstuerettens arkiv, Københavns Stadsarkiv. – Christensen, Villads: *København i Kristian den Ottendes og Frederik den Syvendes tid 1840-1857*, 1912, s. 297. – Wingender, Nete Balslev: *Kvæsthuset – det gamle hospital ved havnen*, 2005, s. 37-39.

Barnemorderske (side 13-14) bygger på *Inger Christensdatters domssag 1705* i Rådstuerettens arkiv, Københavns Stadsarkiv. Citatet side 13 stammer herfra. – Hemmingsen, Ralf, Peter Arnfred og Tine Ravnsted-Larsen Reeh: ”Common Sense, No Magic: A Case Study of Female Child Murderers in the Eighteenth Century”, i *Sjuttonhundratallet: Nordic Yearbook for Eighteenth-Century Studies*, 15, 2018, s. 110-134. – Hemmingsen, Ralf, Peter Arnfred og Tine Ravnsted-Larsen Reeh: ”Mentale tilstande hos kvindelige barnemordere i det 18. århundrede”, i *Bibliotek for Læger*, 2019, s. 100-133. – Hemmingsen, Ralf, Peter Arnfred og Tine Ravnsted-Larsen Reeh: ”Var hun from eller sindssyg? Om årsagen til at Margrethe Christensdatter i 1741 begik drab”, i *Kirkehistoriske Samlinger*, 2019, s. 65-86. – Koefoed, Nina Javette: *Besovede kvindfolk og ukærlige barnefædre. Køn, ret og sædelighed i 1700-tallets Danmark*, 2008, s. 223-259. – Nielsen, Beth Grothe: *Letfærdige qvindfolk – om Gisle Nielsdatter og andre barnemordersker*, (1982) 1999, s. 93-155. – Petersen, Karsten Skjold: ”København som centrum for den landmilitære sektor 1660-1814”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2014, s. 135-138. – Wingender, Nete Balslev: *Kvæsthuset – det gamle hospital ved havnen*, 2005, s. 37-39.

Den hårdeste straf (side 14-15) bygger på *Inger Christensdatters domssag 1705* i Rådstuerettens arkiv, Københavns Stadsarkiv. – *Rådstueprotokol 1704-1707* (s. 160), i Rådstueskriverens kontors arkiv, Københavns Stadsarkiv. – *Voteringsprotokol 1705* (s. 358-359), i Højesterets arkiv, Rigsarkivet. – *Bilag til Københavns Byfogedregnskab 1705* (nr. 215-220, 238-239), i Byfogedregnskaber m. ekstrakter, antegnelser og bilag 1704-1705, Reviderede regnskaber – Københavnske regnskabers arkiv, Rigsarkivet. – Kragh-Nielsen, Niels H.: *Straffet på livet. Henrettelser i Danmark 1537-1892*, 2018. – Koefoed, Nina Javette: *Besovede kvindfolk og ukærlige barnefædre. Køn, ret og sædelighed i 1700-tallets Danmark*, 2008, s. 185-259. – Krogh, Tyge: *Oplysningstiden og det magiske. Henrettelser og korporlige straffe i 1700-tallets første halvdel*, 2000, s. 99-369. – Krogh, Tyge: ”The Rise and Fall of Religious Crimes and Punishments”, i Tyge

Krogh, Louise Kallestrup og Claus Bundgaard (red.): *Cultural Histories of Crime in Denmark, 1500 to 2000*, 2018, s. 39-44. – Nielsen, Beth Grothe: *Letfærdige qvindfolk – om Gisle Nielsdatter og andre barnemordersker*, (1982) 1999, s. 13-92.

Katastrofer og komediespil (side 17-18) bygger på Dahl, Bjørn Westerbeek: *Til rigets forsvar og byens gavn. Københavns byplanlægning 1600-1728*, bd. 1-3, 2017. – Henningsen, Peter og Ulrik Langen: *Hundemordet i Vimmelskaftet – og andre fortællinger fra 1700-tallets København*, 2010, s. 11-15. – Petersen, Karsten Skjold: ”København som centrum for den landmilitære sektor 1660-1814”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2014, s. 122-125.

Kongen og københavnernes (side 18-23) bygger på Bregnsbo, Michael: ”Copenhagen. The Capital of an Empire”, i Søren Bitsch Christensen og Jørgen Mikkelsen: *Danish Towns During Absolutism. Urbanisation and Urban Life 1660-1848*, 2008, s. 133-152. – Bregnsbo, Michael: ”En overfrakke adskillige numre for stor. Forholdet mellem København og det øvrige land historisk set”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2014, s. 27-43. – Bregnsbo, Michael: ””En sand Kjæmpe imellem en Flok Dværge”. København som imperiehovedstad”, i Rasmus Glenthøj (red.): *Mellem brødre. Dansk-norsk samliv gennem 600 år*, 2016, s. 42-53. – Bull, Ida: ”København som Norges hovedstad. Når måtte nordmenn forholde sig til København?”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2014, s. 6-26. – Dybdahl, Vagn og Inger Dübeck: *Håndværkets Kulturhistorie, bd. 3, Håndværket og statsmagten. Periode 1700-1862*, 1983, s. 9-38, 119-178. – Gold, Carol: *Women in business in early modern Copenhagen 1740-1835*, 2018. – Heinsen, Johan: ”Maritime Cultures of Crime, 1600-1800”, i Tyge Krogh, Louise Kallestrup og Claus Bundgaard (red.): *Cultural Histories of Crime in Denmark, 1500 to 2000*, 2018, s. 111-127. – Henningsen, Peter og Ulrik Langen: *Hundemordet i Vimmelskaftet – og andre fortællinger fra 1700-tallets København*, 2010, s. 97-98. – Johansen, Hans Chr.: *Dansk socialhistorie, bd. 4. En samfundsorganisation i opbrud, 1700-1870*, 1979, s. 55-58, 105-181. – Krogh, Tyge: *Oplysningstiden og det magiske. Henrettelser og korporlige straffe i 1700-tallets første halvdel*, 2000, s. 99-271. – Krogh, Tyge: ”Larcenous Soldiers. Crime and Criminal Cultures in Copenhagen in the First Half of the Eighteenth Century”, i Tyge Krogh, Louise Kallestrup og Claus Bundgaard (red.): *Cultural Histories of Crime in Denmark, 1500 to 2000*, 2018, s. 137-144. – Lassen, Aksel: ”Befolkningsudviklingen i Danmark 1660-1769”, i *Historie/Jyske Samlinger*, 5 (1959-1961), 2, s. 174-197. – Lyngby, Thomas: ”København som residens for de dansk-norske konger”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2014, s. 107-119. – Parby, Jakob Ingemann: *At blive. Migration og identitet i København ca. 1770-1830*, ph.d.-afhandling, 2015, s. 37-67. – Petersen, Karsten Skjold: ”Garnisonsbyen under enevælden”, i Søren Bitsch Christensen (red.): *Den klassiske købstad*, 2005, s. 347-376. – Petersen, Karsten Skjold: ”København som centrum for den landmilitære sektor 1660-1814”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2014, s. 120-143. – Seerup, Jakob: ”Flådebyen København”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2014, s. 144-195. – Snell, Gesa: *Deutsche Immigranten in Kopenhagen 1800-1870*, 1999, s. 44-88. – Sprauten, Knut: ”Norske kjøpmenns forbindelser i København på 1700-tallet, belyst gjennom Hans Hornemans arkiv”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2014, s. 144-195. – Thestrup, Poul: *The standard of Living in Copenhagen 1730-1800. Some Methods of Measurement*, 1971, s. 14-26. – Østhus, Hanne: *Contested authority. Master and servant in Copenhagen and Christiania 1750-1850*, ph.d.-afhandling, 2013, s. 53-86, s. 167-211.

Farlige tider (side 24-26) bygger på Andersen, Dan H.: *Store Nordiske Krig 1711-1721. Triumf og tragedie*, bd. 1, 2021. – Gamrath, Helge: *Residens- og hovedstad. Københavns historie, bd. 2, 1600-1728*, 1980, s. 256-262. – Frandsen, Karl-Erik: *Kampen mod pesten. Karantænestationen på*

Saltholm 1709-1711, 2004. – Olden-Jørgensen, Sebastian: *Stormen på København 1659. Et københavnsk og nationalt erindringssted gennem 350 år*, 2011, s. 37-53.

Døden fra øst (side 26-28) bygger på ”Forordning om Adskillige Anstalter at i Værk sætte til Præcaution imod den antændte smitsom Sygdom”, i *Kong Friderich den Fierdes Allernaadigste Forordninger og Aabne Breve Aar 1711. udgangne*, 1712, s. 53-71. Citatet side 28 stammer herfra. – Andersen, Dan H.: *Store Nordiske Krig 1711-1721. Triumf og tragedie*, bd. 1, 2021, ”Pesten i København”. – Frandsen, Karl-Erik: *The last plague in the Baltic region 1709-1713*, 2010, s. 323-419. – Mührmann-Lund, Jørgen: ”Skarn, ære og ”god politi” i den tidlig moderne by”, i *Kulturstudier*, 2, 2016, s. 106-107.

En mærkelig tid (side 29-30) bygger på Andersen, Dan H.: *Store Nordiske Krig 1711-1721. Triumf og tragedie*, bd. 1, 2021, ”Pesten i København”. – Frandsen, Karl-Erik: *The last plague in the Baltic region 1709-1713*, 2010, s. 323-419.

Nyt og gammelt (side 31-34) bygger på Christensen, Annie: ”Amalienborghavernes sidste år”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2002, s. 37-49. – Dahl, Bjørn Westerbeek: *Til rigets forsvar og byens gavn. Københavns byplanlægning 1600-1728*, bd.1-3, 2017. – Henningsen, Peter og Ulrik Langen: *Hundemordet i Vimmelskaflet – og andre fortællinger fra 1700-tallets København*, 2010, s. 40-41. – Langen, Ulrik: *Den afmægtige. En biografi om Christian 7.*, 2008, s. 31-34. – Lindberg, Kirsten: *Sirenernes Stad København. By- og bygningshistorie før 1728*, 1996.

De brølende tyvere (side 34-35) bygger på Dybdahl, Vagn og Inger Dübeck: *Håndværkets Kulturhistorie*, bd. 3, *Håndværket og statsmagten. Periode 1700-1862*, 1983, s. 27-38. – Feldbæk, Ole: *Danmarks økonomiske historie 1500-1840*, 1993, s. 89-90, 142-143. – Gamrath, Helge: *Residens- og hovedstad. Københavns historie*, bd. 2, *1600-1728*, 1980, 269-272. – Henningsen, Peter: ”Egennyttens og det fælles bedste. Moral og spekulation i 1700-tallets København”, i *København, kultur og historie (Historiske Meddelelser om København)*, 2010, s. 79-105. – Mührmann-Lund, Jørgen: ”Skarn, ære og ”god politi” i den tidlig moderne by”, i *Kulturstudier*, 2, 2016, s. 112-113.

Grin, gys og godtfolk (side 35-37) bygger på Andersen, Jens Kr.: *Professor Holbergs komedier. En strukturel og historisk undersøgelse*, 1993. – Engberg, Jens: *Til hver mands nytte. Det Kongelige Teaters historie 1722-1995*, bd. 1, 1995. – Gamrath, Helge: *Residens- og hovedstad. Københavns historie*, bd. 2, *1600-1728*, 1980, s. 287-291. – Ilsøe, Lars: ”Holberg og rangvæsenet”, i *Holbergsskrifter.dk*, 2016. – Sivertsen, Gunnar: ”Om Holbergs komedier”, i *Holbergsskrifter.dk*, 2016.

Byen som scene (side 37-39) bygger på Bregnsbo, Michael: *Samfundsorden og statsmagt set fra prædikestolen. Danske præsters deltagelse i den offentlige opinionsdannelse vedrørende samfundsordenen og statsmagten 1750-1848, belyst ved trykte prædikener. En politisk-idéhistorisk undersøgelse*, 1997, s. 125-149. – Degn, Ole: ”Stænder og sociale grupper i Danske Lov”, i Ditlev Tamm (red.): *Danske og Norske Lov i 300 år*, 1983, 35-63. – Hansen, Peter Wessel: *Den skjulte fattigdom. Middelstandens fattige i København 1750-1850*, ph.d.-afhandling, 2013, s. 64-75. – Henningsen, Peter: *I sansernes vold. Bondekultur og kultursammenstød i enevældens Danmark*, bd. 1, 2006, s. 186-196, 303-311, 363. – Henningsen, Peter og Ulrik Langen: *Hundemordet i Vimmelskaflet – og andre fortællinger fra 1700-tallets København*, 2010, s. 97-98. – Lyngby,

Thomas: "Decorum og commodité. Aristokratiets fornemme boliger i 1700-årenes København", i Peter Henningsen (red.): *Miraklernes tid og andre fortællinger om livet i 1700-tallets København*, Historiske Meddelelser om København, 2008, s. 63-73. – Pedersen, Sune Christian: *På liv og død. Duellens historie i Danmark*, 2003, s. 59-136. – Pedersen Venborg, Mikkel: "Silke, tekopper og ædeltræ – et københavnsk borgerhjem i 1700-tallets midte", i *Nationalmuseets Arbejdsmark*, 2012, s. 131. – Petersen, Erling Ladewig, *Dansk socialhistorie, bd. 3. Fra standssamfund til rangssamfund, 1500-1700*, 1981, s. 241-318.

Den største ulykke (side 39-41) bygger på Jensen, Sigurd: *Københavns Stadsarkiv. Oversigt og vejledning. Tillæg til Historiske Meddelelser om København*, 1974, s. 9. – Johansen, Hans Chr.: *Dansk socialhistorie, bd. 4. En samfundsorganisation i opbrud, 1700-1870*, 1979, s. 55-58. – Lassen, Aksel: "Befolkningsudviklingen i Danmark 1660-1769", i *Historie/Jyske Samlinger*, 5 (1959-1961), 2, s. 174-197. – Lauring, Kåre: *Byen brænder. Den store brand i København 1728*, 2003, s. 10-73.

Fordrevet af flammerne (side 41-43) bygger på Lauring, Kåre: *Byen brænder. Den store brand i København 1728*, 2003, s. 74-93.

København genrejses (side 44-45) bygger på Cedergreen Bech, Svend: *Storhandelens by. Københavns historie, bd. 3, 1728-1830*, 1981, s. 9-61 – Henningsen, Peter og Ulrik Langen: *Hundemordet i Vimmelskaftet – og andre fortællinger fra 1700-tallets København*, 2010, s. 40-41. – Lauring, Kåre: *Byen brænder. Den store brand i København 1728*, 2003, s. 94-126.

Orden i sagerne (side 45-48) bygger på *Sjællandske Registre*, 1728-1730 (nr. 451), i Danske Kancellis arkiv, Rigsarkivet. – *Sjællandske Registre*, 1730-1732 (nr. 301), i Danske Kancellis arkiv, Rigsarkivet. – Henningsen, Peter og Ulrik Langen: *Hundemordet i Vimmelskaftet – og andre fortællinger fra 1700-tallets København*, 2010, s. 113-120. – Horstbøll, Henrik, Ulrik Langen og Frederik Stjernfelt: *Grov konfækt – Tre vilde år med trykkefrihed 1770-73*, bd. 2, 2021, s. 15. – Jensen, Sigurd: "Lakajismen og Københavns Magistrat omkring 1770", i *Historiske Meddelelser om København*, 1973, s. 29-54. – Krogh, Tyge: "Tyven", i Ulrik Langen og Poul Duedahl (red.): *Nattens gerninger*, 2015, s. 194-213. – Krogh, Tyge: "Larcenous soldiers. Crime and Criminal Cultures in Copenhagen in the First Half of the Eighteenth Century", i Tyge Krogh, Louise Kallestrup og Claus Bundgaard (red.): *Cultural Histories of Crime in Denmark, 1500 to 2000*, 2018, s. 129-144. – Mührmann-Lund, Jørgen: "Skarn, ære og "god politi" i den tidlig moderne by", i *Kulturstudier*, 2, 2016, s. 101-122. – Mührmann-Lund, Jørgen: "Food Policing in Early Modern Danish Towns", i *Rural Landscapes: Society, Environment, History*, 3(1): 3, 2016, s. 1-13. – Mührmann-Lund, Jørgen: "Using the Police to Fight Crime in Copenhagen 1682-1793", i Tyge Krogh, Louise Kallestrup og Claus Bundgaard (red.): *Cultural Histories of Crime in Denmark, 1500 to 2000*, 2018, s. 221-238. – Pedersen, Sune Christian: "Maskeradens historie – en historie om menneskesyn i forandring", i *Folk og Kultur*, 27, 1, 1998, s. 57-72. – Petersen, Karsten Skjold: "København som centrum for den landmilitære sektor 1660-1814", i *Historiske Meddelelser om København*, 2014, s. 140. – Worm, Christen: *Texter og Bønner som skal forklares og bruges paa den Bede-dag og Taksigelses-Fest, hvilken Deres Kongl. Mayst. Vor Allernaadigste Arve-Konge og Herre, K. Christian den Siette Allernaadigst haver anordnet at holdes, Gud til Ære, her i Kiøbenhavn den 23. Octobris førstkommende, saavelsom samme Dag, Aarligen herefter, til een Gudelig Erindring, af den, 20 Octobr. 1728, her i Staden, optendte Ildebrand, hvilken blev dempet, bemeldte 23. Octobr., 1732*. Citatet side 46 stammer herfra.

Skidte, støj og stank (side 48-49) bygger på Henningsen, Peter og Ulrik Langen: *Hundemordet i Vimmelskaftet – og andre fortællinger fra 1700-tallets København*, 2010, s. 16-18, 29-35, 176-182. - Matthiessen, Hugo, *Københavnske Gader 1728-1795*, 1924, s. 7-33, 126-148. - Mührmann-Lund, Jørgen: ”Skarn, ære og ”god politi” i den tidlige moderne by”, i *Kulturstudier*, 2, 2016, s. 101-122. - Wiene, Inger: ”Kiøbenhavns Folk plages tit af skidne Gader”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2013, s. 132-164.

Gyldne år (side 51-53) bygger på Asmussen, Benjamin: *Kinafarerne – mellem kejserens Kina og kongens København*, 2019, s. 46-70, s. 166-183. – Feldbæk, Ole: *Dansk søfarts historie, 1720-1814. Storhandelens tid*, bd. 3, 1997, s. 7-192 – Haugsted, Ida: *Flådens Leje. Arkitekturen på Gammelholm og Holmen 1700-1850*, 2015. – Heinsen, Johan: ”Ind og ud af slaverierne. Den dansk-norske stats straffearbejdere i tidligt moderne tid”, i *Arbejderhistorie*, 22, 1, 2018, s. 11-31. – Heinsen, Johan: ”Maritime Cultures of Crime, 1600-1800”, i Tyge Krogh, Louise Kallestrup og Claus Bundgaard (red.): *Cultural Histories of Crime in Denmark, 1500 to 2000*, 2018, s. 111-127. – Henningsen, Peter og Ulrik Langen: *Hundemordet i Vimmelskaftet – og andre fortællinger fra 1700-tallets København*, 2010, s. 97-98. – Langen, Ulrik, 2012: *Det sorteste hjerte. Historien om et dybt fald i enevældens København*, 2012, s. 24. – Pedersen Venborg, Mikkel: ”Silke, tekopper og ædeltræ – et københavnsk borgerhjem i 1700-tallets midte”, i *Nationalmuseets Arbejdsmark*, 2012, s. 128-139. – Pedersen, Mikkel Venborg: *Luksus. Forbrug og kolonier i Danmark i det 18. århundrede*, 2013, s. 70-96, 160-167. – Petersen, Karsten Skjold: ”København som centrum for den landmilitære sektor 1660-1814”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2014, s. 137. – Schjerning, Camilla: ”Følelgesgeografier og fællesskaber i København 1771-1800”, i *Temp*, 11, 2015, s. 45-47. – Schjerning, Camilla: ”Behind thin walls. Contested spaces and spheres of authority in late eighteenth-century Copenhagen”, i Elaine Chalus o.a. (red.): *Gendering spaces in European towns, 1500-1914*, 2019, s. 186-189. – Seerup, Jakob: ”Flådebyen København”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2014, s. 144-195.

Den nye by (side 53-56) bygger på Cedergreen Bech, Svend: *Storhandelens by. Københavns historie, bd. 3, 1728-1830*, 1981, s. 129-138. – Christiansen, Jørgen Hegner (red.): *Gud, konge, by. Architectura. Arkitekturhistorisk årsskrift*, 21, 1999. – Gøbel, Erik: *The Danish Slave Trade and Its Abolition*, 2016, s. 10-50. – Hansen, Peter Wessel: ”En sød sag. Monopoler, karteller og retfærdige priser i 1780’ernes København”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2020, s. 22-39. – Petersen, Karsten Skjold: ”København som centrum for den landmilitære sektor 1660-1814”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2014, s. 128. – Perner, Mads Linnet: ”Segregated behind the walls. Residential patterns in pre-industrial Copenhagen”, i *Social History*, 44:4, 2019, s. 412-439.

En tankeverden i skred (side 56-61) bygger på *Kopibog 1761 B*, nr. 112, i Rådstueskriverens kontors arkiv, Københavns Stadsarkiv. Citatet side 58 stammer herfra. – Dahl, Bjørn Westerbeek: *Geddes eleverede kort over København 1761*, 2002. - Damsholt, Tine: *Fædrelandskærlighed og borgerdyd: patriotisk diskurs og militære reformer i Danmark i sidste del af 1700-tallet*, 2000, s. 127-128. – Henningsen, Peter: ”Rang og titler klingre skal omkring mit navn som bjælder”, i *1066 – Tidsskrift for Historie*, 32, 2, s. 11-24. – Jensen Jens Toftgaard: ”Sekularisering af tiden? Den danske helligdagsreduktion 1770”, i *Den jyske historiker*, 105, 2004, s. 73-93. – *Kiøbenhavnske Danske Post-Tidender*, den 25. januar 1761. – Hal Koch og Bjørn Kornerup (red.): *Den danske Kirkes Historie*, bd. 5, 1951. – Krogh, Tyge: *Oplysningstiden og det magiske: Henrettelser og korporlige straffe i 1700-tallets første halvdel*, 2000, s. 355-369. – Krogh, Tyge: ”The Rise and Fall of Religious Crimes and Punishments”, i Tyge Krogh, Louise Kallestrup og Claus Bundgaard (red.): *Cultural Histories of Crime in Denmark, 1500 to 2000*, 2018, s. 39-56. – Lausten, Martin

Schwarz: *Danmarks Kirkehistorie*, 2004, s. 46-50. – Olden-Jørgensen, Sebastian: *Stormen på København 1659. Et københavnsk og nationalt erindringssted gennem 350 år*, 2011, s. 55, 129-130. – Oldrup, Thomas: ”København ifølge Gedde. Kartografisk kildekritik af Christian Geddes eleverede kort fra 1761” i *Historiske Meddelelser om København*, 2008, s. 123-144. – Pedersen, Karl Peder: ”At blive stillet til skue – straffenes København”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2012, s. 28-54. – Søllinge, Jette D. og Niels Thomsen: *De danske aviser*, bd. 1, 1988, s. 25-36, s. 105-112.

Druk og hor (side 62-66) bygger på Henningsen, Peter og Ulrik Langen: *Hundemordet i Vimmelskiftet – og andre fortællinger fra 1700-tallets København*, 2010, s. 23, s. 40-79. – Horstbøll, Henrik, Ulrik Langen og Frederik Stjernfelt: *Grov Konfækt – Tre vilde år med trykkefrihed 1770-73*, bd. 2, 2021, s. 66-67. – Langen, Ulrik: *Den afmægtige. En biografi om Christian 7.*, 2008, s. 13-17, 99, 152-154, 192, 206-216. – Langen, Ulrik: *Struensee*, 2018, s. 23-44. – Matthiessen Hugo: *Københavnske Gader 1728-1795*, 1924, s. 82-83. – Schjerning, Camilla: ”Følelsesgeografier og fællesskaber i København 1771-1800”, i *Temp*, 11, 2015, s. 37.

Struensees vilde år (side 66-69) bygger på Horstbøll, Henrik: ””Alting må skrives af enhver”. Trykkefriheden som eksperiment i København i 1770’erne”, i Lauridsen, John T. og Margit Mogensen: *København – porten til Europa*, 1996, s. 34-51. – Horstbøll, Henrik, Ulrik Langen og Frederik Stjernfelt: *Grov Konfækt – Tre vilde år med trykkefrihed 1770-73*, bd. 2, 2021, s. 11-101, 205-235, 471-491. – Jakobsen, Jesper: *Uanstændige, utilladelige og unyttige skrifter. En undersøgelse af censuren i praksis 1746-1773*, ph.d.-afhandling, 2017. – Langen, Ulrik: ””Et grønt Horehuus”. Kongens Have som skændslens sted i trykkefrihedsskrifterne 1771-73”, i *Historisk Tidsskrift*, 117, 2017, s. 35-60. – Langen, Ulrik: *Struensee*, 2018, s. 44-69.

De fremmede og finanserne (side 70-73) bygger på Asmussen, Benjamin: *Kinafarerne – mellem kejserens Kina og kongens København*, 2019, s. 46-70, 166-183. – Feldebæk, Ole: *Dansk søfarts historie, 1720-1814. Storhandelens tid*, bd. 3, 1997, s. 7-192 – Feldebæk, Ole (red.): *Dansk Identitetshistorie, 1. Fædreland og modersmål, 1536-1789*, 1991, s. 57-190. – Feldebæk, Ole (red.): *Dansk Identitetshistorie, 2. Et yndigt land, 1789-1848*, 1991, s. 9-149. – Hansen, Peter Wessel: ”En sød sag. Monopoler, karteller og retfærdige priser i 1780’ernes København”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2020, s. 22-39. – Mührmann-Lund, Jørgen: ”Skarn, ære og ”god politi” i den tidlige moderne by”, i *Kulturstudier*, 2, 2016, s. 112-113. – Parby, Jakob Ingemann: *At blive. Migration og identitet i København ca. 1770-1830*, ph.d.-afhandling, 2015, s. 37-101. – Pedersen, Mikkel Venborg: *Luksus. Forbrug og kolonier i Danmark i det 18. århundrede*, 2013, s. 70-96, 160-167. – Petersen, Karsten Skjold: ”København som centrum for den landmilitære sektor 1660-1814”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2014, s. 131. – Snell, Gesa: *Deutsche Immigranten in Kopenhagen 1800-1870*, 1999, s. 44-88.

Gadens lov (side 73-76) bygger på Blüdnikow, Bent: ”Folkelig uro i København 1789-1820”, *Fortid og Nutid*, 33, 1986, s. 1-54. – Blüdnikow, Bent: *Sladder og satire. Københavnerliv i 1780’erne*, 1988, s. 109-117. – Hansen, Peter Wessel: ”Den strafværdige gavmildhed. Synet på almissegivning, betleri og fattiglove i 1700-tallets Danmark”, i *Fortid og Nutid*, 3, 2008, 173-197. – Henningsen, Peter og Ulrik Langen: *Hundemordet i Vimmelskiftet – og andre fortællinger fra 1700-tallets København*, 2010, s. 24-27, 194-237. – Langen, Ulrik: *Revolutionens skygger. Franske emigranter og andre folk i København 1789-1814*, 2005, s. 201-243. – Langen, Ulrik: ”Den æreløse ordensmagt: Kampen om byrummet mellem vægtene, gardere og pøbel i 1700-tallets København”, i *Fortid og nutid*, 2, 2009, 83-105. – Langen, Ulrik: ”The Post office feud: sensing urban disturbance

in late eighteenth-century Copenhagen”, i *The Senses and Society*, vol. 12, nr. 2, 2017, s. 132-146. – Schjerning, Camilla: *Følelsernes fællesskaber. Moralske følelser og sociale relationer i København 1771-1800*, ph.d.-afhandling, 2013, s. 95-193. – Schjerning, Camilla: ”Følelsesgeografier og fællesskaber i København 1771-1800”, i *Temp*, 11, 2015, s. 26-49. – Schjerning, Camilla: ”Behind thin walls. Contested spaces and spheres of authority in late eighteenth-century Copenhagen”, i Elaine Chalus o.a. (red.): *Gendering spaces in European towns, 1500-1914*, 2019, s. 184-199. Stevnsborg, Henrik: ”Fra Den store Udfejlsesfest til Tømmerstrejken. Om førindustriel, folkelig protest i København i sidste halvdel af det 18. århundrede”, i *Fortid og Nutid*, 28, 1980, s. 570-599.

Mester og svend (side 76-78) bygger på Blüdnikow, Bent: ”Folkelig uro i København 1789-1820”, *Fortid og Nutid*, 33, 1986, s. 1-54. – Dybdahl, Vagn og Inger Dübeck: *Håndværkets Kulturhistorie, bd. 3, Håndværket og statsmagten. Periode 1700-1862*, 1983, s. 137-178. – Henningsen, Peter: ”Egennyttens og det fælles bedste. Moral og spekulation i 1700-tallets København”, i *København, kultur og historie (Historiske Meddelelser om København)*, 2010, s. 84-97. – Horstbøll, Henrik: ””Hvad hører til at være liberal”? Da liberalismen kom til København”, i Lauridsen, John T. og Margit Mogensen: *København – porten til Europa*, 1996, s. 101-118. – Langen, Ulrik: *Revolutionens skygger. Franske emigranter og andre folk i København 1789-1814*, 2005, s. 211-215. – Manniche, Jens Chr.: ”Den københavnske tømmerstrejke 1794”, i *Historie/Jyske Samlinger*, Ny række, 10, 4, s. 525-561. – Rasmussen, Edit: *Mester og svend. Studier over københavnske tømmer- og murersvendenes lønproblemer og sociale forhold 1756-1800*, 1985. – Ravn, Thomas Bloch: ”Fra svendelaug til fagforening. Brud eller kontinuitet?”, i *Arbejderhistorie*, nr. 18, 1982, s. 3-13. – Stevnsborg, Henrik: ”Den store Udfejlsesfest 17.-18. januar 1772. Om førindustriel, folkelig protest i 1700-tallets København”, i *Folk og Kultur*, 1980, s. 91-105. – Stevnsborg, Henrik: ”Fra Den store Udfejlsesfest til Tømmerstrejken. Om førindustriel, folkelig protest i København i sidste halvdel af det 18. århundrede”, i *Fortid og Nutid*, 28, 1980, s. 570-599.

Tættere sammen (side 78-80) bygger på *Tabel over Folkemængden i den Kongelige Residencestad Kiøbenhavn*, Folketællingen 1787, i Rentekammerets arkiv, Rigsarkivet. Diagrammet side 79 bygger på oplysninger herfra. – Cedergreen Bech, Svend: *Storhandelens by. Københavns historie, bd. 3, 1728-1830*, 1981, s. 252-257. – Hansen, Peter Wessel: ”Arbejde, agtelse og almisse. Arbejdsmarked og jobsøgning i 1700-tallets København”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2019, s. 8-10. – Henningsen, Peter og Ulrik Langen: *Hundemordet i Vimmelskaftet – og andre fortællinger fra 1700-tallets København*, 2010, s. 18-21, 35. – Perner, Mads Linnet: ”Segregated behind the walls. Residential patterns in pre-industrial Copenhagen”, i *Social History*, 44:4, 2019, s. 412-439. – Schjerning, Camilla: ”Følelsesgeografier og fællesskaber i København 1771-1800”, i *Temp*, 11, 2015, s. 27. – Schjerning, Camilla: ”Behind thin walls. Contested spaces and spheres of authority in late eighteenth-century Copenhagen”, i Elaine Chalus o.a. (red.): *Gendering spaces in European towns, 1500-1914*, 2019, s. 186. – Thestrup, Poul: *The standard of living in Copenhagen 1730-1800. Some methods of measurement*, 1971, s. 14-26. – Willerslev, Richard: ”Boligforhold og befolkningsstruktur i København o. 1800”, i *Historiske meddelelser om København*, 1983, s. 55-80.

Flammer, fattigdom og filantropi (side 80-85) bygger på *Kongelig approberet Plan for Fattigvæsenets Indretning og Bestyrelse i Staden Kiøbenhavn og dens Forstæder*, 2. juli 1799. Citatet side 85 stammer herfra (§ 21). – Cedergreen Bech, Svend: *Storhandelens by. Københavns historie, bd. 3, 1728-1830*, 1981, s. 260-272. – Hansen, Peter Wessel: ”Hjertets rene sprog. Fattigskolelærerinden Henrica Gembes patriotisme, i Peter Henningsen (red.): *Patrioter og fattigfolk. Fattigvæsenet i København ca. 1500-1850*, Historiske Meddelelser om København, 2005, s. 163-182. – Hansen, Peter Wessel: *Den skjulte fattigdom. Middelstandens fattige i København*

1750-1850, ph.d.-afhandling, 2013, s. 22-28 – Henningsen, Peter: ”Det philadelphiske system. Københavns Fattigvæsen og tvangsarbejdshuset i Pustervig 1800-1807”, i *Fortid og nutid*, 90, 2, 2004, s. 3-28. – Henningsen, Peter: ”Misericordia. Tiggere, husarme og andre fattige i København, 1500-1800”, i Peter Henningsen (red.): *Patrioter og fattigfolk. Fattigvæsenet i København ca. 1500-1850*, Historiske Meddelelser om København, 2005, s. 18-56. – Jessen, Kirsten-Elizabeth: *Genopbygningen efter branden i 1795*, Meddelelser fra Foreningen til Gamle Bygningers Bevaring, 8, 2, 1958. – Lund, G.H.: *Gode Borgeres ædle Handlinger*, bd. 1-5, 1795-1797. – Lund, G.H.: *Uædle Handlinger udøvede i Anledning af Ildebranden den 5te Juni 1795*, 1795. – Mikkelsen, Keld: ”Københavns Fattigvæsen 1770-1840”, i Peter Henningsen (red.): *Patrioter og fattigfolk. Fattigvæsenet i København ca. 1500-1850*, Historiske Meddelelser om København, 2005, s. 57-140. – Nørgaard, Inger Lyngdrup: *Beskyt de værdige fattige! Opfattelser og behandling af fattige i velgørenhed, filantropi og fattigvæsen i København 1770-1874*, 2017, s. 59-129.

Stor by i lille land (side 87-91) bygger på Feldbæk, Ole: *Dansk søfarts historie, 1720-1814. Storhandelens tid*, bd. 3, 1997, s. 193-213. – Glenthøj, Rasmus og Morten Nordhagen Ottosen: *1814 – krig, nederlag og frihed. Danmark-Norge under Napoleonskrigene*, 2014, s. 6-83. – Henningsen, Peter: ”Ekspeditionen til København 1807. Historien om et bombardement og en præventiv krig”, i Peter Henningsen (red.): *København 1807. Belejring og bombardement*, 2007, s. 6-51. – Krogaard, Mia Lade: ”Bomberegningens følger. Refleksioner over antallet af civile dødsopfre”, i Peter Henningsen (red.): *København 1807. Belejring og bombardement*, 2007, s. 256-283. – Lyngby, Thomas: *Den sentimentale patriotisme. Slaget på Reden og H.C. Knudsens patriotiske handlinger*, 2001, s. 35-81.

Ærens og overmodets pris (side 91-93) bygger på Glenthøj, Rasmus og Morten Nordhagen Ottosen: *1814 – krig, nederlag og frihed. Danmark-Norge under Napoleonskrigene*, 2014, s. 142-191. – Hansen, Peter Wessel: ”Hjemløs i en sønderbombet by. Fattigdom og fattigvæsen efter bombardementet”, i Peter Henningsen (red.): *København 1807. Belejring og bombardement*, 2007, s. 284-301. – Møller, Anders Monrad: *Dansk søfarts historie, 1814-1870. Med korn og kul*, bd. 4, 1998, s. 11-17. – Parby, Jakob Ingemann: *At blive. Migration og identitet i København ca. 1770-1830*, ph.d.-afhandling, 2015, s. 45-48, 62.

Hadske fallenter (side 93-95) bygger på Blüdnikow, Bent: *Jødefejden*, 2019. – Dybdahl, Vagn og Inger Dübeck: *Håndværkets Kulturhistorie, bd. 3, Håndværket og statsmagten. Periode 1700-1862*, 1983, s. 124-128. – Henningsen, Peter: ”Egennyttens og det fælles bedste. Moral og spekulation i 1700-tallets København”, i *København, kultur og historie (Historiske Meddelelser om København)*, 2010, s. 86-87. – Henningsen, Peter og Ulrik Langen: *Hundemordet i Vimmelskaftet – og andre fortællinger fra 1700-tallets København*, 2010, s. 125-130, 151-154. – Lausten, Martin Schwarz: *Oplysning i kirke og synagoge. Forholdet mellem kristne og jøder i den danske oplysningstid (1760-1814)*, 2002. – Lausten, Martin Schwarz: *Jøder og kristne i Danmark. Fra middelalderen til nyere tid*, 2012, s. 67-164.

Knuste ruder (side 95-97) bygger på *Anonym plakat opsat på Børsen den 3. september 1819*, i Henlagte sager 1800-1848, U1819, Danske Kancellis 2. Departements arkiv, Rigsarkivet. Citatet side 95-96 stammer herfra. – Blüdnikow, Bent: *Jødefejden*, 2019. – Lausten, Martin Schwarz: *Jøder og kristne i Danmark. Fra middelalderen til nyere tid*, 2012, s. 67-164. – Matthiessen, Hugo: *Københavnske Gader 1728-1795*, 1914, s. 100-103. – Pedersen, Karl Peder: *Kontrol over København. Studier i den sene enevældes sikkerhedspoliti*, doktordisputats, 2014, s. 224-213. – Pedersen, Karl Peder: ”The First Danish Secret Police, 1800 to 1848”, i Tyge Krogh, Louise

Kallestrup og Claus Bundgaard (red.): *Cultural Histories of Crime in Denmark, 1500 to 2000*, 2018, s. 244-246.

Københavnske konspirationer (side 97-100) bygger på *Den til Forsendelse med de Kongelige Rideposter privilegerede Danske Statstidende*, den 20. november 1820, s. 3. Citatet side 99 stammer herfra. – Pedersen, Karl Peder: *Kontrol over København. Studier i den sene enevældes sikkerhedspoliti*, doktordisputats, 2014, s. 131-148. – Pedersen, Karl Peder: "The First Danish Secret Police, 1800 to 1848", i Tyge Krogh, Louise Nyholm Kallestrup og Claus Bundgård Christensen (red.): *Cultural Histories of Crime in Denmark, 1500 to 2000*, 2018, s. 239-254.

I politiets jerngreb (side 100-103) bygger på Appel, Charlotte og Morten Fink-Jensen: *Dansk skolehistorie, bd. 1. Da læreren holdt skole. Tiden før 1780*, 2013, s. 147-202, 235-254 – Hansen, Peter Wessel: "Arbejde, agtelse og almisse. Arbejdsmarked og jobsøgning i 1700-tallets København" i *Historiske Meddelelser om København*, 2019, s. 18-21. Larsen, Christian, Erik Nørr og Pernille Sonne: *Dansk skolehistorie, bd. 2. Da skolen tog form. 1780-1850*, 2013, s. 109-128. – Pedersen, Karl Peder: *Kontrol over København. Studier i den sene enevældes sikkerhedspoliti*, doktordisputats, 2014, s. 29-58, 73-209. – Pedersen, Karl Peder: "The First Danish Secret Police, 1800 to 1848", i Tyge Krogh, Louise Nyholm Kallestrup og Claus Bundgård Christensen (red.): *Cultural Histories of Crime in Denmark, 1500- 2000*, 2018, s. 239-254.

Herligheder og besværligheder (side 103-107) bygger på Erichsen, John: "C.F. Hansens Råd-Dom-og Arresthus" i Erichsen, John: *Med lov skal man land bygge. Københavns Byret i 200 år*, 2006, s. 53- 97. – Lund, Hakon og Anne Lise Thygesen: *C.F. Hansen*, bd. 2, 1995. - Lyngby, Thomas: "Det ædle, det simple og det rolige. Guldalderens København i støbeskeen", i Peter Henningsen (red.): *København 1807. Belejring og bombardement*, 2007, s. 302-319. – Pedersen, Karl Peder: "At blive stillet til skue – straffenes København", i *Historiske Meddelelser om København*, 2012, s. 33-34. – Tudvad, Peter: *Kierkegaards København*, 2004, s. 431-445. – Worsley, Giles: "C.F. Hansen og international nyklassicisme", i Raabyemagle, Hanne og Claus M. Smidt (red.): *Klassicisme i København. Arkitekturen på C.F. Hansens tid*, 1998, s. 187-199.

Tvang og tugt (side 107-110) bygger på Engberg, Jens: *Dansk Guldalder eller oprøret i Tugt-Rasp- og Forbedringshuset 1817*, 1973, s. 86-94. – Floto, Inga: "Skam, skyld og straf", i *Fortid og Nutid*, 2007, s. 134-137. – Hansen, Peter Wessel: *Den skjulte fattigdom. Middelstandens fattige i København 1750-1850*, ph.d.-afhandling, 2013, s. 152, 196, 218. – Henningsen, Peter og Ulrik Langen: *Hundemordet i Vimmelskiftet – og andre fortællinger fra 1700-tallets København*, 2010, s. 113-120. – Koefoed, Nina Javette: "Regulating Eighteenth-Century Households: Offences Against the Fourth and the Sixth Commandments as Criminal Behaviour", i Tyge Krogh, Louise Nyholm Kallestrup og Claus Bundgård Christensen (red.): *Cultural Histories of Crime in Denmark, 1500 to 2000*, 2018, s. 63-64. – Krogh, Tyge: *Oplysningstiden og det magiske: Henrettelser og korporlige straffe i 1700-tallets første halvdel*, 2000, s. 355-369. – Krogh, Tyge: "The Rise and Fall of Religious Crimes and Punishments", i Tyge Krogh, Louise Nyholm Kallestrup og Claus Bundgård Christensen (red.): *Cultural Histories of Crime in Denmark, 1500 to 2000*, 2018, s. 50. – Pedersen, Karl Peder: "At blive stillet til skue – straffenes København", i *Historiske Meddelelser om København*, 2012, s. 28-51. – Tudvad, Peter: *Kierkegaards København*, s. 320-393, 2004, s. 116-125. – Vedel-Larsen, Birgitte: ""De forvildede, usædelige og i højeste Grad fordærvede Mennesker". Indsatte på arbejdsanstalten Ladegaarden i 1800-tallets København", i *Historiske Meddelelser om København*, 2003, s. 71-90. – Vedel-Larsen, Birgitte: "Arbejde, ensomhed og straf.

Oprettelsen af tvangsarbejdsanstalten på Ladegården 1833”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2004, s. 31-51. – Vedel-Larsen, Birgitte: ”Kampen mod de uværdige fattige. Arbejdshuse og tvangsarbejdsanstalter i København”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2005, s. 141-162.

Dampen op (side 110-113) bygger på *Adresseavisen*, den 19. og 26. maj 1819. Citatet side 111 stammer herfra. – Bjørn, Claus: *1848. Borgerkrig og revolution*, 1998, s. 19-21. – Cedergreen Bech, Svend: *Storhandelens by. Københavns historie, bd. 3, 1728-1830*, 1981, s. 345. – Hyldtoft, Ole: ”Fra fæstning til moderne storby” i Karl-Erik Frandsen (red.): *Kongens og Folkets København gennem 800 år*, 1996, s. 132. – Jensen, Sigurd og Claus M. Smidt: *Rammerne sprænges. Københavns Historie, bd. 4, 1830-1900*, 1982, s. 41-45. – Møller, Anders Monrad: *Dansk søfarts historie, 1814-1870. Med korn og kul*, bd. 4, 1998, s. 43-114.

Repræsentation og revolution (side 113-118) bygger på Bjørn, Claus: *1848. Borgerkrig og revolution*, 1998, s. 9-103. – Gautier, Henrik D.: ”Hovedstadens forvaltning 1814-1901”, i Leon Jespersen, E. Ladewig Petersen og Ditlev Tamm (red.): *Dansk forvaltningshistorie. Stat, forvaltning og samfund. Fra middelalderen til 1901, bd. 1*, 2000, s. 901-911. – Horstbøll, Henrik: ””Hvad hører til at være liberal”? Da liberalismen kom til København”, i Lauridsen, John T. og Margit Mogensen: *København – porten til Europa*, 1996, s. 101-118. – Jensen, Sigurd og Claus M. Smidt: *Rammerne sprænges. Københavns Historie, bd. 4, 1830-1900*, 1982, s. 55-71. – Knudsen, Tim: *Storbyen støbes. København mellem kaos og byplan 1840-1917*, 1988, s. 29-30. – Pedersen, Karl Peder: ”At blive stillet til skue – straffenes København”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2012, s. 49-50. – Søllinge, Jette D. og Niels Thomsen: *De danske aviser*, bd. 1, 1988, s. 36-61, 147-172. – Tudvad, Peter: *Kierkegaards København*, s. 377-390, 2004.

En bristefærdig spændetrøje (side 118-121) bygger på *Adresseavisen*, den 15. august 1843. Citatet side 121 stammer herfra. – *Adresseavisen*, den 26. juni 1847. – Bjørn, Claus: *1848. Borgerkrig og revolution*, 1998, s. 13-14. – Bruun, Henry: *Den faglige Arbejderbevægelse i Danmark indtil Aar 1900. Bd. 1 til ca. 1880*. København 1938, s. 46-47. – Feldbæk, Ole (red.): *Dansk Identitetshistorie, 2. Et yndigt land, 1789-1848*, 1991, s. 110-149. – Hyldtoft, Ole: ”Fra fæstning til moderne storby” i Karl-Erik Frandsen (red.): *Kongens og Folkets København gennem 800 år*, 1996, s. 129-142. – Jensen, Sigurd og Claus M. Smidt: *Rammerne sprænges. Københavns Historie, bd. 4, 1830-1900*, 1982, s. 33-35, 79-81, 106. – Knudsen, Tim: *Storbyen støbes. København mellem kaos og byplan 1840-1917*, 1988, s. 29-40. – Nyrop, Camillus: *Bidrag til vor Haandværksstands Historie i Tiden før 1857*, 1914, s. 250-251. – Petersen, Karsten Skjold: ”København som centrum for den landmilitære sektor 1660-1814”, i *Historiske Meddelelser om København*, 2014, s. 131-142. – Snell, Gesa: *Deutsche Immigranten in Kopenhagen 1800-1870*, 1999, s. 79-100. – Tudvad, Peter: *Kierkegaards København*, s. 320-393, 2004.

Ude godt (side 123-126) bygger på *Harald Hartvig Kaysers erindringer*, Københavns Stadsarkiv. Citaterne side 123-125 stammer herfra. – Tudvad, Peter: *Kierkegaards København*, 2004, s. 446-468. – Holger Rasmussen: ”Københavnsbønder”, i *Historiske Meddelelser om København*, 1963, s. 75-98.